

El document del mes

Convocatòries de Selecció de Personal. Concurs de provisió del secretari de l'Ajuntament. 1930

JORDI ENFEDAQUE I NOVELL
SERVEI D'ARXIU MUNICIPAL

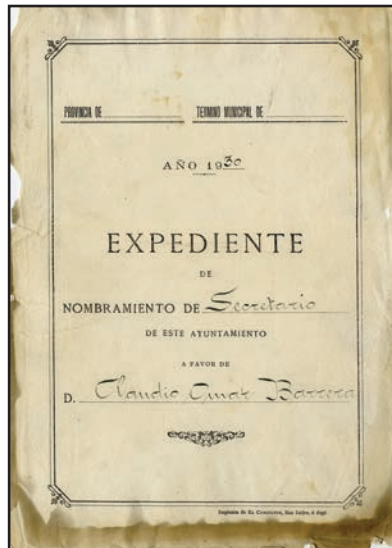
Ara que s'acosta Santa Rita, patrona de l'administració local, el document del mes el vull dedicar a les companyes i els companys de l'Ajuntament amb un dels expedients més antics que conservem a l'arxiu: el concurs de provisió del secretari del 1930.

Ser secretari en aquesta època s'avenia molt amb las tasques que ostenta el càrrec en l'actualitat: assistir als òrgans de govern, confeccionar actes, custodiar llibres, emetre certificats i comunicacions d'acords, ser cap dels serveis administratius, etc.¹ I també fer les tasques d'Interventor en els ajuntaments on aquesta figura no existís².

La necessitat de cobrir aquesta vacant es dona per la mort d'Higinio Domingo Romeu³, l'anterior secretari, qui va obtenir la plaça en propietat el març de 1909 després d'haver-la ocupat anteriorment de forma interina⁴.

L'1 de juny de 1930, s'anuncia a la *Gaceta de Madrid* el concurs per a la provisió d'un seguit de places de secretari de primera categoria, segons les condicions dictades en la Reial Ordre de 30 de maig del mateix any. I en aquest concurs s'incorpora la vacant de Sant Carles de la Ràpita amb un sou anual de 5.000 pessetes⁵. A partir d'aquella publicació, els concursants havien de fer arribar una instància al Governador Civil o a l'Ajuntament i així ho van fer un total de 25 aspirants de llocs tant distants com Andalusia⁶, Galícia, Castella o Extremadura. I d'altres més propers com Terol, Barcelona o la mateixa província de Tarragona.

Així, a partir de les 6 instàncies



Portada de l'expedient del nomenament del secretari. Es poden observar les vores ennegrides per l'acció del foc que va cremar la resta del fons documental de l'Ajuntament durant els fets de l'abril de 1938

presentades a l'Ajuntament i les 19 provinents del Govern Civil⁷, el 3 d'agost, la corporació per unanimitat va nomenar Claudio Omar Barrera pel càrrec de secretari en propietat. Seguit, d'acord amb la Reial Ordre abans esmentada, un cop notificat l'interessat, aquest tenia 30 dies per prendre possessió. Però abans de complir-se el termini, el Govern Civil va demanar rebre amb tota urgència la documentació presentada per l'aspirant i, un mes més tard, el 27 de setembre, la *Dirección General de Administración Local* suspenia i anul·lava el nomenament del nou secretari.

Les raons de l'anul·lació es sustentaven en que Omar no ostentava les condicions per poder exercir com a secretari de primera⁸. Es desconeix perquè es dona aquesta situació, però potser té alguna cosa a veure

el fet que presentés la instància directament a l'Ajuntament i no es pogués comprovar correctament si la documentació adjuntada recollia els requisits legals

necessaris. Però l'Ajuntament no devia estar d'acord amb la decisió i per això el 4 d'octubre, l'alcalde⁹ convoca una sessió extraordinària del Ple on es declara que l'anul·lació és un abús de poder i es decideix recórrer per la via contenciosa administrativa l'acord adoptat per la Dirección General.

Prèviament a aquesta sessió del ple, la Dirección General va nomenar per Reial Ordre a Mariano García Bravo com a secretari¹⁰. L'aspirant havia estat classificat com a primer en el llistat presentat des del Govern Civil, però situat en el sisè lloc en l'ordre de preferència de l'Ajuntament.

Pel que observem en la documentació, la topada entre l'Ajuntament i el Govern Civil va ser important. Per una banda tenim el recurs que el ple aprova presentar i que comporta la redacció d'un dictamen previ per part d'assessors legals i, per l'altra, un llarg telegrama d'un dia 31 (que no indica mes i any) enviat des de Tarragona. En aquesta comunicació, el Governador adverteix al l'alcalde de les conseqüències de no complir les ordres de la *Dirección* comunicada el dia 25. I, demana el certificat conforme ha pres càrrec de forma interina "el oficial mayor" i l'edecte convocant un nou concurs en el termini de 15 dies. La comunicació exigeix que es realitzin aquests tràmits indicant que "no tiene facultades esa Alcaldia para discutir las y desobedecelas".

L'expedient no ens explica com

acaba tot plegat. És més, durant tot el procés signa Manuel

Cases Miralles com a secretari interí. Per tant, sembla que Omar no arriba mai a prendre possessió i que el candidat designat per la Direcció General tampoc ho fa¹¹. Com a mínim Manuel Cases segueix fent les seves funcions interines fins el 30 de novembre¹² i és bastant probable que cap dels aspirants en discòrdia acabés ocupant la plaça.

Sembla que tot podia haver acabat en res i que l'esforç de creació d'aquest expedient hauria estat en va. Però des dels nostres ulls no és així, perquè la conservació de l'expedient ens ha deixat un bon regal: còpies d'actes i la relació dels membres del ple i de la Comissió Municipal Permanent que el nostre arxiu ara ja no preserva, entre altres. I una proposta més d'investigació i de recerca.

¹ *Reglamento de Secretarios de Ayuntamiento, Interventores y Empleados Municipales* del 23 d'agost de 1924, articles del 2 al 9. Com a curiositat, l'article 5 encomana també la següent tasca al secretari: "Será también obligación del Secretario, cuando no hubiese Archivero, custodiar y ordenar el Archivo municipal,

debiendo, donde no exista clasificación y catalogación de documentos y expedientes, realizar esta labor en un plazo máximo de un año."

² De ben segur, aquest era el cas de la Ràpita. L'article 56 del Reglament de Secretaris indica que poden tenir aquest càrrec els ajuntaments que "cuyo presupuesto de gastos en cada ejercicio no baje de 100.000 pesetas". Aquesta quantitat havia de mantenir-se durant tres anys i no tenir en compte un seguit de partides. I per la poca informació que tenim de l'època, difícilment s'arribava a aquesta quantitat (AMSCR. *Projecte del Pressupost Ordinari. Esborrany Pressupost d'Ingressos i Despeses. Còpia mecanografiada* de 1929). A banda, en el BOPT 250 del 19 d'octubre de 1924, signa Higinio Domingo com a "Secretario-Contador".

³ *La Vanguardia*. Edición del domingo, 16 febrer 1930, pàg. 35

⁴ *El Restaurador*, Núm. 206 del 13 de març de 1909.

⁵ *Boletín Oficial de la Provincia de Oviedo*, Núm. 12, 5 de juny de 1930, pàg. 1 i 2. Cal dir que el sou, segons l'art. 37 del Reglament de Secretaris, ens indica que La Ràpita tenia una població d'entre 4.001 a 8.000 habitants.

⁶ És curiosa la instància d'un aspirant de Cádiz (Jesús Gallego) que demana que "se le reconozcan como méritos el conocimiento de la lengua catalana".

⁷ Trobem un ofici del *Gobierno Civil*

de Tarragona del 13 de juliol que adjunta la relació nominal "de los señores secretarios de 1a categoría de Ayuntamiento que han presentado instancias en este Gobierno Civil solicitando tomar parte en el concurso abierto para cubrir el cargo vacante".

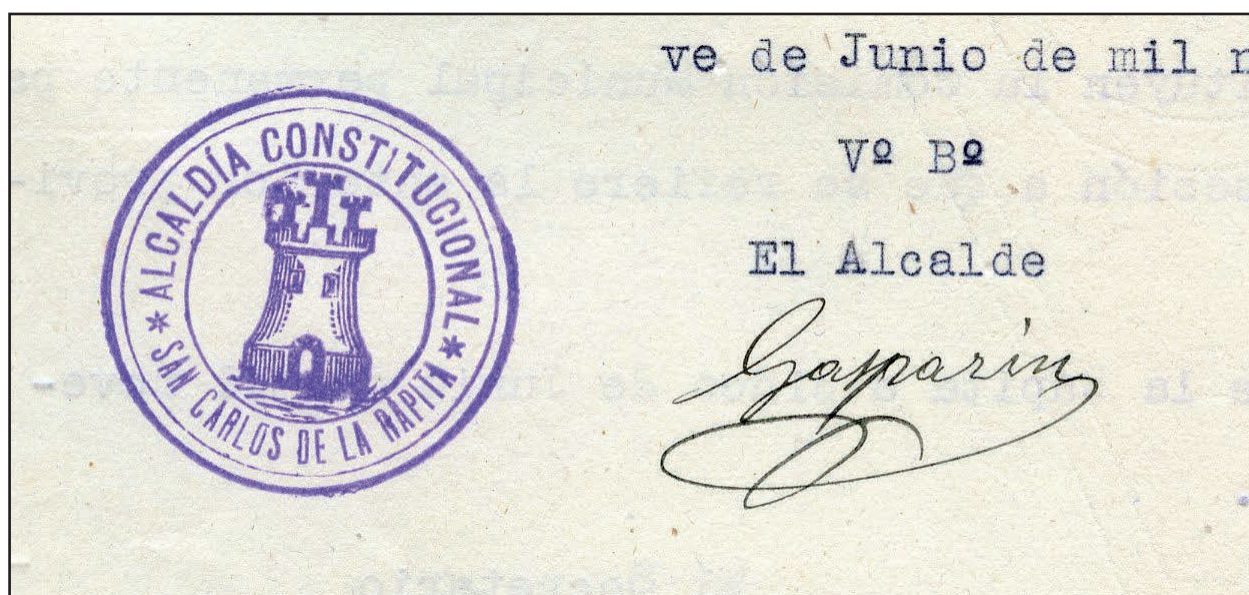
⁸ Segons Art. 233 del *Real Decreto-Ley de 8 de marzo de 1924 aprobando el Estatuto Municipal y disposiciones complementarias*, a les poblacions de més de 4.000 habitants els corresponia un secretari el cos de primera categoria.

⁹ L'alcalde Llorenç Gasparín Talarn va ser nomenat el 12 d'agost de 1930 i cessat el 29 de gener de 1931, moment en que fou substituït per Lluç Beltran Ulldemolins.

¹⁰ *La Voz de la Provincia* del 2 d'octubre de 1930. Pàg. 6

¹¹ Segons la premsa de l'època, Mariano García Bravo és "oficial del Gobierno civil" durant tot aquest: *Correo de Tortosa* del 2 de maig de 1930, pàg. 3 o al *Diario de Tarragona*, 4 d'octubre de 1930, pàg. 3. I, és més, el *Diario de Tarragona* del 18 de gener de 1931, pàg. 4 ens informa sobre que "El probo funcionario de este Gobierno civil don Mariano García Bravo ha sido ascendido a oficial segundo. Le felicitamos."

¹² Aquesta és la darrera acta del ple que signa, encara que amb la mateixa lletra en conservem fins a principis de l'any 1931 sense cap signatura.



Detall de l'expedient amb el segell de l'"Alcaldía Constitucional" i la signatura de l'alcalde